

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อ เสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูภาษาไทยเกี่ยวกับการเรียน การสอนวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนคำสอนอิสลาม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดชายแดนภาคใต้" สรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูภาษาไทยเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของโรงเรียนเอกชนสอนคำสอนอิสลาม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอนและกิจกรรม สื่อการสอนและการวัดและประเมินผล
2. เพื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ของโรงเรียนเอกชนสอนคำสอนอิสลาม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหารและครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนคำสอนอิสลาม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนโรงเรียน 72 โรงเรียน ประชากรที่เป็นผู้บริหารจำนวน 72 คน และใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูภาษาไทย ร้อยละ 90 ของแต่ละจังหวัด โดยกระจายให้ครบทุกโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูภาษาไทย จำนวน 100 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด โดยได้แนวทางการสร้างแบบสอบถามจากการ ศึกษาค้นคว้าจากตำรา วารสารและเอกสาร สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจะถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนคำล่านาธิถ์ลาว ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมานี้ เป็นแบบสอบถามตรวจสอบคำตอบ (Check List) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) และแบบปลายเปิด (Open end) แบบสอบถามของผู้บริหารและครูภาษาไทยใช้แบบสอบถามชุดเดียวกัน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารจำนวน 5 คน และครูภาษาไทยจำนวน 5 คน ที่ไม่ใช่ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้กับประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นผู้บริหารจำนวน 60 คน และครูภาษาไทยจำนวน 82 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าที (t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลได้ดังนี้

1. ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นชาย อายุระหว่าง 31-35 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี มีวุฒิสูงสุดทางคำล่านาธิถ์ลาวระดับชานาธิถ์เอ

ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุระหว่าง 31-35 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี ไม่มีวุฒิทางคำล่านาธิถ์ลาว และวุฒิสูงสุดทางการศึกษาคือ ปริญญาตรี

2. การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

2.1 ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา

2.1.1 ผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนระดับบริการทางด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชามาก ส่วนครูภาษาไทยเห็นว่า โรงเรียนระดับบริการทางด้านนี้น้อย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยโดยส่วนรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.1.2 ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า ครูภาษาไทยสามารถจัดการเรียนการสอนให้เด็กเรียนบรรลุจุดประสงค์วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยโดยส่วนรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.1.3 ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า ได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ และนำไปใช้ในการเรียนการสอนมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยโดยส่วนรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.1.4 ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า โครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาไทยเหมาะสมมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยโดยส่วนรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.1.5 ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นด้วยกับลักษณะของเนื้อหารายวิชาบังคับ และวิชาเลือกภาษาไทยมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทย โดยส่วนรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.1.6 ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า รายวิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาเลือก มีประโยชน์มาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทย โดยส่วนรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 วิธีสอนและกิจกรรม

2.2.1 ผู้บริหารเห็นว่า ครูภาษาไทยใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ในภาระเรียนการสอนมาก ส่วนครูภาษาไทยเห็นว่า ตนใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ น้อย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยโดยส่วนรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2.2 ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า ครูภาษาไทยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยน้อย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและ

และครูภาษาไทยโดยส่วนรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตาม
สมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2.3 ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า โรงเรียนศตภิกขกรรม
เสริมหลักผู้ตรน้อย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยโดยส่วนรวม
พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 ด้านสื่อการสอน

2.3.1 ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า ครูภาษาไทยใช้สื่อการสอน
วิชาภาษาไทยน้อย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยโดยส่วนรวม
พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล

2.4.1 ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า ครูภาษาไทยวัดและประเมินผล
ตามเวลาต่าง ๆ มาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทย
โดยส่วนรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้

2.4.2 ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า ครูภาษาไทยวัดและ
ประเมินผลตามวิธีการต่าง ๆ มาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและ
ครูภาษาไทยโดยเฉลี่ยพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตาม
สมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อ เสนอแนะของผู้บริหารและ
ครูภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนคำสอนอิสลาม ในด้านหลักผู้ตรและเนื้อหาริษาต้าน
วิธีสอนและกิจกรรม ด้านสื่อการสอนและด้านวัดและประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยรวบรวม
จากคำขอรับแบบสอบถามปลายเปิดตอนที่ 3

3.1 ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา

ผู้บริหารและครูภาษาไทย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในด้านนี้ คือ โรงเรียนขาดแคลนเอกสารหลักสูตร หนังสือสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม เนื้อหาบางเรื่อง ไม่เหมาะสมกับวัยและความพร้อมของนักเรียนและไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมและชุมชน เนื้อหามากเกินไป ครูสอนไม่ทัน และครูภาษาไทยไม่ค่อยเข้าใจหลักสูตรอย่างถ่องแท้ และเสนอแนะว่า ควรมีการจัดประชุม อบรมครูเกี่ยวกับการใช้เอกสารหลักสูตร คู่มือหลักสูตร และการทำโครงการสอน จัดหาเอกสารหลักสูตรและคู่มือให้ครูอย่างพอเพียง ควรปรับปรุงสภาพหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและปรับปรุงเนื้อหาบางเรื่องให้เหมาะสมกับวัยและความพร้อมและเวลารวมทั้งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคมและชุมชน

3.2 ด้านวิธีสอนและกิจกรรม

ผู้บริหารและครูภาษาไทย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในด้านนี้ว่า เวลาน้อยเกินไป ครูไม่เพียงพอ ต้องสอนคนละหลายวิชา นักเรียนมีพื้นฐานทางการเรียนภาษาไทยไม่ดีนัก ไม่สนใจเรียนวิชาภาษาไทยและไม่รับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย เอกสารประกอบการสอนน้อยและครูไม่ค่อยรู้เทคนิคใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิธีสอน และเสนอแนะว่า ควรจัดอบรมครูให้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ และควรสอนเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ได้จริง เพิ่มจำนวนครูวิชาสามัญมากขึ้น

3.3 ด้านสื่อการสอน

ผู้บริหารและครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในด้านนี้ว่า โรงเรียนมีสื่อการสอนเพียงเล็กน้อยและไม่ค่อยมีคุณภาพ ขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อ ผู้บริหารและครูบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของสื่อการสอน ครูไม่มีความรู้ที่จะประดิษฐ์สื่อการสอนแบบง่าย ๆ ขึ้นใช้เอง และเสนอแนะว่า รัฐควรให้งบประมาณเพิ่มเติม สักงาน ศึกษานิเทศ เขตการศึกษา 2 ควรเป็นศูนย์บริการสื่อการสอนและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การสอนให้แก่โรงเรียนรวมทั้ง จัดอบรมผู้บริหารและครูให้เห็นความสำคัญของสื่อการสอน และสามารถประดิษฐ์สื่อการสอนแบบง่าย ๆ ขึ้นใช้เอง และควรจัดโครงการแลกเปลี่ยนและช่วยเหลือในการหยิบยืมสื่อการสอนระหว่างโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนจัดบริการทางด้านหลักผู้ตรและเนื้อหาวิชาบางส่วนครุภาษาไทยเห็นว่า โรงเรียนจัดบริการทางด้านหลักผู้ตรและเนื้อหาวิชาน้อย การที่ผู้บริหารและครุภาษาไทยเห็นไม่สอดคล้องกันเช่นนี้ เป็นเพราะผู้บริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามไม่ได้ปฏิบัติงานด้านหลักผู้ตรและเนื้อหาวิชา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานด้านวิชาการเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ ตารามิตร (2525 : 49) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ปฏิบัติงานด้านหลักผู้ตรในระดับปานกลาง เอกสารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2527 : 7) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารของโรงเรียนประเภทนี้ไม่ค่อยสนใจพัฒนางานด้านวิชาการเท่าที่ควร โดยเฉพาะทางด้านวิชาสามัญ ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยของ วิทยา บุญสม (2521 : 120-123) ที่พบว่าผู้บริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานด้านวิชาการ จึงมอบให้ครูผู้สอนวิชาสามัญเป็นผู้ดำเนินการแทน ดังนั้นครูวิชาสามัญจึงเป็นผู้เข้าใจและทราบสภาพปัญหาการบริหารงานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักผู้ตรและเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี ในขณะที่ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็น และไม่เข้าใจสภาพปัญหา จึงเห็นว่า โรงเรียนจัดบริการทางด้านนี้เพียงพอแล้ว

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ผู้บริหารและครุภาษาไทยเห็นตรงกันว่าโรงเรียนได้จัดหาหนังสือแบบเรียน แบบฝึกหัดต่าง ๆ พร้อมทั้งคู่มือครูไว้ให้ครูผู้สอนและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักผู้ตรวิชาภาษาไทยมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริภา สิมป์เลิศเสถียร (2528 : 101-102) ที่พบว่าผู้บริหารสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ดูงานและศึกษาต่อเพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการสอนและจัดหาคู่มือครู หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดต่าง ๆ ไว้ให้ครูผู้สอน ซึ่งนับเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร ตามที่กรมวิชาการ (2524 : 189-193) กำหนดไว้ว่า "งานบริการที่ผู้บริหารช่วยเหลือได้มาก ได้แก่ จัดหาหนังสือคู่มือ แบบฝึกหัดและหนังสือค้นคว้าและหาวิธีส่งเสริมความรู้แก่ครูด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ส่งครูเข้ารับการอบรมแล้วติดตามผลการอบรมนั้น ๆ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยโดยเฉลี่ยแล้วพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน การที่ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นแตกต่างกันเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อ ประกอบกับผู้บริหาร ไม่สนใจการเรียนการสอนวิชาสามัญนัก จึงไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญในภาระตำรา ในการจัดหาเอกสารมาให้ครูใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้ง ๆ ที่เป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารตามที่ นพพงษ์ บุญศิริราตุลย์ (2527 : 17) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนและมีความรู้ในการจัดการศึกษา ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนกำหนดขึ้น ล้วนครูภาษาไทยนั้น เข้าใจสภาพปัญหาเป็นอย่างดี เพราะได้ทำาเนินงานและปฏิบัติการด้านนี้ด้วยตนเอง

2. ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นด้วยว่า ครูภาษาไทยสามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ของวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525 : 89) ที่พบว่า ครูภาษาไทยสามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายละเอียด ผู้บริหารเห็นว่า นักเรียนจะสามารถบรรลุจุดประสงค์ที่ว่า เล็งเห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติและป้จจัยที่บรู้งความสามัคคีของประเทศชาติมาก ในขณะที่ครูภาษาไทยเห็นว่านักเรียนจะบรรลุจุดประสงค์ที่ว่า เข้าใจว่าการใช้ภาษาได้ดี เป็นการช่วยให้เกิดความร่วมมือของคนในชาติ นำมาซึ่งความสมัครสมานกัน และทำให้สามารถประกอบกิจการต่าง ๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ (2523 : 70) ที่พบว่า นักเรียนจะบรรลุจุดประสงค์ที่ว่า เข้าใจว่าการใช้ภาษาได้ดี เป็นการช่วยให้เกิดความร่วมมือของคนในชาติ นำมาซึ่งความสมัครสมานและทำให้สามารถประกอบกิจการต่าง ๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพ ในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทย พบว่า
 มีความคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับจุดประสงค์ข้อที่ 4 และ 5 ส่วนจุดประสงค์ที่ไม่
 แตกต่างกันคือ จุดประสงค์ข้อที่ 1, 2, 3 และ 7 แสดงว่าครูภาษาไทยศึกษาและเข้าใจ
 จุดประสงค์ของวิชาภาษาไทยชัดเจน และปฏิบัติได้เหมาะสมพอควร ดังที่พรทิพย์ กอสุวรรณ
 (2523 : 70) วิจัยพบว่า ครูภาษาไทยเห็นว่าจุดประสงค์ของวิชาภาษาไทยเข้าใจง่าย
 ใช้ภาษาชัดเจน อำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรภา
 สิมป์เลิศเสถียร (2528 : 11) และ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529 : 133) ที่พบว่า
 ครูภาษาไทยเข้าใจการใช้หลักสูตร มีการดำเนินงานตามจุดประสงค์และปฏิบัติตามหลักการ
 ด้านจุดประสงค์ได้ในระดับมาก

3. ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นด้วยว่า ได้ศึกษาเอกสารและนำไปใช้ในการ
 การจัดการเรียนการสอนมาก เอกสารซึ่งผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นสอดคล้องกันว่า
 ศึกษาและใช้มากคือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 แนวทางการใช้หลักสูตร
 มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และคู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ (2523 : 78) ที่พบว่า เอกสารซึ่ง
 ครูภาษาไทยใช้มากคือ เอกสารหลักสูตร คู่มือหลักสูตร ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นองค์ประกอบ
 ของการศึกษา ดังที่ สุมิตร อุณาหาร (2518 : 2) กล่าวไว้ว่า หลักสูตรในระดับชาติ
 เป็นโครงการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะ
 สอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษา ส่วนหลักสูตรระดับโรงเรียนคือ โครงการที่ประมวล
 ความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะจะเป็นการภายในหรือ
 ภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรจึง
 เป็นตัวกำหนดว่า ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์อะไร จึงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและ
 ส่วนรวม ดังความคิดเห็นของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523 : 21) ที่ว่า การเรียนการสอน
 จะดำเนินไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ส่วนจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้น ขึ้นอยู่กับ
 ผู้บริหารและครูผู้สอนจะตั้งรู้หลักการของหลักสูตรและวิธีใช้หลักสูตรด้วย เพราะนับเป็น
 บุคคลสำคัญในการนำหลักสูตรมาใช้ในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ

มารศิริ ภิมบรัช (2519 : 51) ที่ว่า ในการนำหลักสูตรมาใช้ให้สัมฤทธิ์ผลนั้น ต้องอาศัยบุคลากรหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน นักการศึกษา เป็นต้น แต่บุคคลที่เป็นตัวจักรสำคัญที่สุดคือ ครูผู้สอน ดังนั้นครูจึงต้องมีความรู้และเข้าใจหลักสูตรเป็นอย่างดี สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน ส่วนผู้ที่มีบทบาทสำคัญอีกผู้หนึ่งคือ ผู้บริหาร ซึ่งจะต้องแนะนำ ให้ความรู้ ความสะดวก ตลอดจนกำลังใจแก่ครูด้วย

ดังความคิดเห็นของ ภิญโญ ล่าธร (2519 : 232) ที่ว่า ผู้บริหารควรจะต้องมีความรับผิดชอบ เป็นผู้นำครูในท่านหลักสูตรเป็นอันดับแรก ดังนั้นการที่ผู้บริหารและครูภาษาไทยศึกษาหลักสูตร เพื่อให้เข้าใจอย่างถ่องแท้และสามารถนำไปปฏิบัติได้ดี จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การ จัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทย พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ได้แก่ การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 คู่มือการสอนรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในโรงเรียน เอกสารประเมินผลการเรียน และคู่มือแนะแนวการเลือก แผนการเรียน แสดงว่าผู้บริหารและครูภาษาไทย เข้าใจถึงความสำคัญของเอกสารหลักสูตร และได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่ กรมวิชาการ (2524 : 179-183) ได้กำหนดหน้าที่ของ ผู้บริหารไว้ว่า "ผู้บริหารต้องทำความเข้าใจกับจุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของ หลักสูตรให้ถ่องแท้" ซึ่งคล้ายคลึงกับข้อเสนอแนะของกรมสามัญศึกษา (2522 : 24-40) ที่กล่าวไว้ว่า ครูในหลักสูตรใหม่ควรมีสลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งคือ เป็นผู้ "ถึงหลักสูตร" นั่นคือ ครูต้องเข้าใจจุดหมายหลักการและโครงสร้างของหลักสูตรที่ดี

4. ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นด้วยว่า โครงสร้างหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเหมาะสมมาก ข้อที่ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นสอดคล้องกันว่า เหมาะสมมากคือ การกำหนดวิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ (2523 : 54) และสุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525 : 61) ที่พบว่า การกำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับ เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะภาษาไทยเป็นภาษา ประจำชาติ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติรวมทั้งใช้ในการ

ติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนในชาติด้วย ดังที่แผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2520 (2520 : 8) ได้กำหนดว่า "รัฐพึงจัดการศึกษาให้ประชาชนชาวไทยทุกคน สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดีในการติดต่อทำความเข้าใจกัน" ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2520 : 4) ที่กล่าวถึงการเรียนภาษาของตนเองไว้ว่า "ทุกประเทศที่เจริญทางการศึกษาเท่าที่ได้เห็นมาและได้ทราบจากผู้อื่น วิชาภาษาของตนเอง เป็นวิชาบังคับ ต้องสอนให้ได้ทุกระดับในชั้นใดการศึกษา" โครงสร้างของวิชาภาษาไทยที่ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นสอดคล้องกันว่าเหมาะสมมาก ได้แก่ จำนวนคาบของวิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาบังคับและจำนวนหน่วยการเรียนรู้ของวิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาบังคับ ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยของ เสณีย์ พิกักษ์ธรรม (2521 : 110) และสุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525 : 61) ที่พบว่า จำนวนคาบของวิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาบังคับเหมาะสมมาก

5. ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นด้วยกับลักษณะต่าง ๆ ของเนื้อหารายวิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาบังคับวิชาเลือกมาก ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นตรงกันว่า เนื้อหารายวิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาบังคับและวิชาเลือก เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมาก ซึ่งใกล้เคียงกับผลการวิจัยของ สุกัญญา โยติภพดิษฐ์ (2519 : 78) ที่พบว่า นักเรียนต้องการเรียน เรื่องที่มีคุณค่า ทันสมัย เกี่ยวข้องกับชีวิตตนเอง และงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ วัฒนานนท์ (2528 : 58) และชาร์ล บูจิน ลุก (Charles Ugean Luke 1975 : 6101-A) ที่พบว่านักเรียนต้องการเรียนเนื้อหาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและสามารถประกอบอาชีพในอนาคตได้ ทั้งนี้เพราะการที่นักเรียนได้เรียนสิ่งที่ตนสนใจ มีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตแล้ว นักเรียนจะสนใจและเรียนได้ดีขึ้น ผู้บริหารเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาบังคับและวิชาเลือกมีลักษณะต่อไปนี้มาก คือ ง่ายเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของผู้เรียนและสัมพันธ์กับความรู้เดิมของนักเรียน ส่วนครูภาษาไทยเห็นว่า มีลักษณะต่อไปนี้มากคือ เหมาะสมกับเวลาเรียนในแต่ละคาบ และง่ายเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของผู้เรียน ซึ่ง ใกล้เคียงกับผลการวิจัยของ บุญน้อย สัตถิธัญญ์ (2523 : 99) ที่พบว่า เนื้อหารายวิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาบังคับและวิชาเลือกที่จัดให้เรียน มีความง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน และสอดคล้องกับที่สังจิต จุฑราพันธ์ (2529 : 70-71) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของเนื้อหาวิชาว่า

ควรจัดให้ยากง่ายพอเหมาะกับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน และต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนด้วย ถ้าง่ายเกินไปผู้เรียนจะไม่เกิดความรู้ แต่ถ้ายากเกินไปหรือไม่ต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิม ผู้เรียนก็จะเรียนรู้ได้ยาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน การที่ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นแตกต่างกัน เช่นนี้ อาจเป็นเพราะครูภาษาไทยเป็นผู้จัดการเรียนการสอนโดยใกล้ชิดจึงเข้าใจและพบเห็นสภาพปัญหามากกว่าผู้บริหาร ดังที่ เปรมฉิต บุตรสีทา (2524 : 109) วิจัยพบว่า ครูภาษาไทยเห็นว่า เนื้อหาที่นักเรียนเรียนนั้น เป็นเรื่องไกลตัวมากเกินไป และจากปัญหาซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมจากความคิดเห็นของครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชน สอนคำสนทนาสี่ถามพบว่า เนื้อหาบางเรื่องเป็นเรื่องเกี่ยวกับคำสนทนาพุทธ ซึ่งนักเรียนไม่ค่อยสนใจเรียน และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ตั้งใจเรียนวิชาภาษาไทยนัก จะเน้นวิชาคำสนทนามากกว่า

6. ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นด้วยว่า รายวิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาเลือกมีประโยชน์มาก เพราะการเรียนวิชาเลือกจะช่วยส่งเสริมทักษะทางภาษาและช่วยให้ผู้เรียนค้นพบความสนใจและความถนัดของตนเอง ซึ่งเป็นไปตามหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ที่ว่า "มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพและเปิดโอกาสให้ได้ค้นพบความสามารถ ความสนใจและความถนัดเฉพาะตน" (กระทรวงศึกษาธิการ 2520 : 2) ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า รายวิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาเลือกที่มีประโยชน์มาก ได้แก่ หลักภาษาเพื่อการสื่อสารและเสริมทักษะภาษา เมื่อพิจารณาเนื้อหาวิชาเลือกทั้ง 2 วิชาแล้ว จะเห็นได้ว่า เป็นวิชาซึ่งเพิ่มพูนทักษะทางภาษาของผู้เรียนทั้งด้านการพูด ฟัง อ่าน และเขียน โดยครบถ้วน เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้และเกณฑ์ที่ได้ไปใช้ในโอกาสสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พงษ์ศิริ เลขาวิธาน (2520 : 5-9) ที่ว่า เป้าหมายของการเรียนภาษาของผู้เรียนส่วนมากควรจะเป็นเพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพูดและเขียนภาษาที่ใช้ในโอกาสต่าง ๆ ได้ เป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับศัททล่าวของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523 : 3)

ที่ว่า การสื่อสารนั้นเป็นเหตุการณ์ที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกเวลา ผู้ที่สื่อสารได้ก็
 อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมจะมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตดีกว่าผู้ที่หย่อนสมรรถภาพ
 ในการสื่อสาร ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งที่คนไทยทุกคนควรจะตั้งใจได้เรียนภาษา
 ของชาติ

7. ผู้บริหารเห็นว่า ครูภาษาไทยใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ มาก ส่วนครูภาษาไทย
 เห็นว่าตนเองใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง
 (2529 : 134) ที่พบว่า ครูภาษาไทยนำวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาใช้น้อย

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า วิธีสอนที่ผู้บริหารเห็นว่าครูภาษาไทยใช้มาก
 คือ วิธีบรรยาย การศึกษาค้นคว้าและวิธีการแก้ปัญหา ส่วนครูภาษาไทยเห็นว่า วิธีสอนที่ใช้
 มากคือ วิธีบรรยาย การสอนแบบอุปมาอุปไมย และวิธีอภิปราย ส่วนวิธีสอนที่เห็นตรงกันว่า
 ใช้น้อยคือ การแสดงบทบาทสมมติ การสอนแบบอภิปราย วิธีการแสดง การสอนแบบ
 ศูนย์การเรียน การไปศึกษานอกสถานที่และการใช้นาฏการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529 : 134) ธีรภา สิมป์เสิศเสถียร (2528 : 97) และ
 พรทิพย์ กอสุวรรณ (2523 : 57) ที่พบว่า วิธีสอนที่ครูภาษาไทยใช้ในระดั้มากได้แก่
 การแบ่งกลุ่มทำงาน การแบ่งกลุ่มค้นคว้าและระดมความคิด การบรรยาย อภิปราย
 การอธิบายและการซักถามวิธีสอนที่ครูภาษาไทยใช้ในระดั้น้อยได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ
 การใช้เกมและเพลง การใช้สถานการณ์จำลองและการใช้ศูนย์การเรียน จะเห็นได้ว่า
 วิธีการสอนซึ่งผู้บริหารและครูภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเห็นตรงกันว่า
 ใช้มากได้แก่ วิธีบรรยาย ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ วัฒนานนท์ (2528 : 58)
 และเผาศรี หงษ์นาค (2517 : 70) ที่พบว่า ครูภาษาไทยใช้วิธีบรรยายและยกตัวอย่าง
 ประกอบมาก และสอดคล้องกับการนิเทศติดตามผลของศึกษานิเทศก์ของสำนักงานศึกษาธิการเขต
 เขตการศึกษา 2 (สำนักงานศึกษาธิการเขต 2 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมส่งเสริมศึกษา 2525 :
 28) ที่พบว่า ครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ยังใช้วิธีสอนแบบเดิมคือ ครูเป็น
 ศูนย์กลาง ครูบรรยายและนักเรียนเป็นผู้ฟัง อาจมีการซักถามบ้างเล็กน้อย เกี่ยวกับการใช้

วิธีสอนแบบต่าง ๆ สุ่มิตร ฤๅณาภกร (2518 : 46) กล่าวไว้โดยสรุปว่า ถึงแม้วิธีการบรรยายจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น เพราะครูจะเป็นผู้อธิบายเนื้อหาในส่วนที่เข้าใจยากให้นักเรียนเข้าใจได้ถูกต้องขึ้น แต่การใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา ก็จะทำให้ให้นักเรียนสนุกสนานในการเรียนและสนใจเรียนเพิ่มขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ได้แก่ วิธีอธิบาย การสอนแบบอุปมานวิธี การสอนแบบอุปมาน วิธีการใช้วัฏการ วิธีการแสดง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนและครูภาษาไทยต่างตระหนักดีว่า สภาพของโรงเรียนไม่พร้อมเท่าที่ควร ทั้ง ด้านเอกสารต่าง ๆ งบประมาณและคุณภาพของโรงเรียนในการที่จะพัฒนาความรู้ทางวิชาการให้แก่ครูดั่งที่ อตุลย์ ศือระ (2528 : 70) ทำการวิจัยพบว่า ผู้บริหารต้องการให้จัดอบรมครู ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งวิธีสอนแปลก ๆ ใหม่ ๆ ด้วย

8. ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นด้วยว่า ครูภาษาไทยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการนิเทศติดตามผลของศึกษานิเทศก์ของสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 2 (สำนักงานศึกษาธิการเขต 2 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมส่งเสริมศึกษา 2525 : 28) ซึ่งพบว่า ครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามไม่ค่อยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เนื่องจากครูขาดประสบการณ์ ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ นอกจากนี้ข้าราชการครูที่รัฐบาลส่งไปช่วยสอนในโรงเรียน บางคนไม่ได้ปฏิบัติงานตามเวลาของราชการ จะประจำอยู่ในโรงเรียนเฉพาะเวลาที่ตนเองมีชั่วโมงสอนเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าครูไม่ได้สนใจปฏิบัติหน้าที่การสอนของตนอย่างเต็มที่ อตุลย์ ศือระ (2528 : 69) เสนอความคิดเห็นไว้ว่า สาเหตุอีกประการหนึ่งที่อาจทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน ไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควรคือ การขาดแคลนอัตราค่าจ้างครูแต่ละคนจำเป็นต้องสอนคนละหลายวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจึงไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร

เมื่อพิจารณารายละเอียด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่ผู้บริหาร และครูภาษาไทยเห็นตรงกันว่า คัดมาก คือ พุดหน้าขึ้นอ่านในใจ แล้วจับใจความสำคัญ อ่านออกเสียง ค้นคว้าทำรายงานหรือส่งงาน อภิปราย วิเคราะห์ ส่วนกิจกรรมที่เห็นตรงกันว่า คัดน้อยคือ คัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับวรรณคดีและหลักภาษา แสดงละครหรือบทบาทสมมติจาก เนื้อหาบางตอนและ วิทยุวิทยากรมาบรรยาย ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยของ ฉัตรนิภา ภัคทีปมงคล (2518 : 53) ที่พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งครูคัดน้อยที่สุด ได้แก่ วิทยุวิทยากรมาบรรยายในช่วงโมงและแสดงละครหรือบทบาทสมมติ

9. ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นว่า โรงเรียนคัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อย กิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นตรงกันว่าคัดน้อย ได้แก่ คัดอภิปราย หรือโต้วาทีในโรงเรียน คัดแสดงผลงานทางวิชาการของนักเรียน และพานักเรียนไปศึกษา นอกสถานที่ จะสังเกตได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งโรงเรียนคัดน้อย เป็นกิจกรรมซึ่ง ต้องใช้เวลาในการคัดเตรียมหรือปฏิบัติมาก รวมทั้งต้องใช้งบประมาณประกอบด้วย ซึ่ง นับเป็นปัญหาสำคัญสำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมาก ดังที่อดุลย์ คือ ระเบียบ (2528 : 402) กล่าวไว้โดยสรุปว่า โรงเรียนประเภทนี้มักขาดแคลนทุนทรัพย์และมีเวลา จำกัดในการคัดกิจกรรม เพราะนักเรียนจะต้องเรียนทั้งวิชาสามัญและวิชาศาสนา ซึ่งเป็นภาระหนักอยู่แล้ว และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุลี ชัยवालกิจ (2526 : 67) ที่พบว่า ปัญหาในการคัดกิจกรรมคือ เวลา สถานที่ อุปกรณ์ และงบประมาณ

10. ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า ครูภาษาไทยใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529 : 35) และประสม นนทสุวรรณ์ (2524 : 64) ที่พบว่า ครูภาษาไทยใช้สื่อการสอนในระดับน้อย และสอดคล้องกับการ ติดตามผลของการนิเทศ ของสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 2 (สำนักงาน ศึกษาธิการเขต 2 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2525 : 32) ที่พบว่า ครูส่วนใหญ่ ในโรงเรียนประเภทนี้ไม่ชอบใช้สื่อการสอน

เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า สื่อการสอนที่ครูภาษาไทยใช้มาก คือ รูปภาพ ภาพถ่าย ภาพวาด และภาพพิมพ์ ส่วนสื่อการสอนซึ่งผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า ใช้บ่อยที่สุด ได้แก่ ฟิล์มสไลด์ แผ่นใส เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเอกชน

สอนคำสอนอิสลามไม่ค่อยมีเงินซื้ออุปกรณ์การสอนเท่าที่ควร ถึงแม้ทางราชการจะให้เงินอุดหนุนทุกปี แต่งบประมาณทำให้แต่ละปีมีน้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนโรงเรียน ซึ่งนับเป็นปัญหาสำคัญ เพราะสื่อการสอนมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนการสอนมาก ดังที่ฮารง บัวศิริ (2504 : 191) ได้กล่าวว่า สื่อการสอนจะช่วยให้การเรียนดำเนินไปด้วยความสะดวกรวดเร็วและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น ทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์และความสามารถ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทย พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน จากผลการวิจัยของสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 2 (สำนักงานศึกษาธิการเขต 2 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2525 : 32) พบว่า ครูในโรงเรียนเอกชนสอนคำสอนอิสลาม ไม่เห็นความสำคัญในการใช้สื่อการเรียนการสอน นอกจากนี้โรงเรียนก็ไม่ใช้งบประมาณในการจัดหาสื่อ และสื่อการสอนที่มักไม่มีคุณภาพนัก จึงทำให้การเรียนการสอนไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

11. ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นด้วยว่า ครูภาษาไทยวัดและประเมินผลตามระยะเวลาต่าง ๆ มาก เวลาซึ่งผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นตรงกันว่า ใช้วัดและประเมินผลมากได้แก่ สัปดาห์ระหว่างภาคและปลายภาคตามที่โรงเรียนกำหนด ทั้งนี้เพราะในการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียน จะต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 พ.ศ. 2524 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2525 : 6) ซึ่งกำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียนโดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน ดังนั้น เวลาที่จะวัดและประเมินผลก็เป็นเวลาที่กลุ่มโรงเรียนร่วมกัน กำหนด นอกจากนี้ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นตรงกันว่า ครูภาษาไทยวัดและประเมินผลเมื่อจบแต่ละเรื่องมาก ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ วัฒนานนท์ (2528 : 59) อูลี ยัยวาลิก (2525 : 66) และมาลี อูนอก (2520 : 103) ที่พบว่า ครูจะวัดและประเมินผลเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่อง การที่ครูวัดผลอย่างสม่ำเสมอเป็นการดี เพราะทำให้ครูได้ทราบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน ทั้งยังเป็นการสร้างความสนใจของผู้เรียน ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นหาบทเรียนอยู่ สม่ำเสมอ ช่วยให้เข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น และทำให้ครูสามารถปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้นด้วยและยังเห็นด้วยว่า เวลาซึ่งผู้บริหารและครูภาษาไทยใช้วัด

และประเมินผลมากคือ วัดและประเมินผลเดือนละครั้ง ส่วนเวลาที่ใช้น้อยในการจัดและประเมินผลคือ วัดและประเมินผลทุกชั่วโมงที่สอน อาจเป็นเพราะเวลาจำกัด ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยของ ปองจิต อ่อนเฒ่า (2522 : 68) ที่พบว่า ครูมักจะมีปัญหาเรื่องเวลาไม่พอเพียง โอกาสที่จะวัดผลระหว่างเรียนมีน้อย จึงไม่มีเวลาพอที่จะวัดผลทุกชั่วโมง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูภาษาไทยพบว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เพราะกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดระเบียบและจุดประสงค์การวัดและประเมินผลไว้เป็นการเฉพาะอยู่แล้ว โรงเรียนจึงต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้

12. ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่า ครูภาษาไทยใช้วิธีการวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ มาก วิธีวัดและประเมินผลซึ่งผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นตรงกันว่าใช้มากที่สุดได้แก่ ทำแบบฝึกหัด ตรวจงานที่มอบหมาย ตอบคำถามปากเปล่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529 : 138) นวลทิพย์ ภัทษารักษ์ (2522 : 167) และหิรัญ ลำยสิทธิ์ (2524 : 108) ที่พบว่า ครูใช้วิธีการวัดผลโดยการตรวจสอบแบบฝึกหัดและตอบคำถามปากเปล่าในชั้นเรียน ส่วนวิธีการที่ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นตรงกันว่าใช้น้อยได้แก่ การจัดป้ายนิเทศ แสดงละคร อภิปรายหรือโต้วาที สำหรับการใช่วิธีวัดผลแบบต่าง ๆ สัมถวิล วิเศษสัมปติ (2525 : 227) เสนอแนะว่า การวัดผลภาษาไทยนั้น ไม่ควรวัดแต่ข้อเขียนอย่างเดียว ควรภาคปฏิบัติด้วย เช่น การอภิปราย การไปศึกษานอกสถานที่ แต่อย่างไรก็ดีในทางปฏิบัติ ครูภาษาไทยสามารถใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลาย ๆ วิธีได้ไม่มากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอุปสรรคในหลาย ๆ ด้าน เช่น เวลาไม่เพียงพอสำหรับวิธีวัดผลบางวิธี หรือครูไม่เข้าใจวิธีวัดผล และวิธีวัดผลบางอย่างก็ไม่สามารถใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนได้ทั้งถึง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

1. กระทรวงศึกษาธิการควรมีนามสัที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชนสอนคำสอนอิสลาม ในแต่ละเขตการศึกษา

2. ควรปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหาวิชาภาษาไทยให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 2

1. ควรจัดหาเอกสารหลักสูตร คู่มือครู หนังสือเรียนให้แก่โรงเรียนอย่างเพียงพอ

2. จัดสัมมนาอบรมการใช้หลักสูตร เทคนิคการสอนแบบใหม่ ๆ และหลักการวัดและประเมินผล

3. ควรเป็นศูนย์กลางบริการสื่อการสอน จัดอบรมผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับการประดิษฐ์และใช้สื่อการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ควรสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ

2. ควรอำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนครูภาษาไทยในภาระกิจกิจกรรมต่าง ๆ

3. ควรศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร เพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับครูภาษาไทย

1. ควรศึกษาหลักสูตร หนังสือเรียน คู่มือครูให้เข้าใจและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนมากที่สุด

2. ควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา เพศ และวัยของนักเรียน

3. ควบคุมวิชาการวัดและประเมินผล การประดิษฐ์และการใช้สื่อการสอนเพื่อ
ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควบคุมศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ระหว่างโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในแต่ละ
เขตการศึกษา

2. ควบคุมมีการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ ในโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และในเขตการศึกษา
อื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย